

sygn. akt V GC 178/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tarnowie – Wydział V Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSR Michał Bień

Protokolant stażysta Edyta Raś

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2016 r. w Tarnowie

sprawy z powództwa U. K.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zapłatę kwoty 2.546,10 (słownie: dwa tysiące pięćset czterdzieści sześć złotych dziesięć groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi

I. zasądza od strony pozwanej U. (1) na rzecz powoda U. K. kwotę 2.546,10 (słownie: dwa tysiące pięćset czterdzieści sześć złotych dziesięć groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 2.546,10 (słownie: dwa tysiące pięćset czterdzieści sześć złotych dziesięć groszy) zł od dnia 25 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od strony pozwanej (...) spółki akcyjnej na rzecz powoda U. K. kwotę 745,00 (słownie: siedemset czterdzieści pięć) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Michał Bień

sygn. akt V GC 178/16

UZASADNIENIE

***wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie
z dnia 12 maja 2016 r.***

I

Powódka U. K. w pozwie wniesionym w dniu 30 listopada 2015 r. skierowanym przeciwko U. (1) z siedzibą w Ł. domagała się zasądzenia od strony pozwanej na jej rzecz kwoty 2.546,10 (słownie: dwa tysiące pięćset czterdzieści sześć złotych dziesięć groszy) zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 2.546,10 zł od dnia 25 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty oraz z kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych a także kosztami opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

Na uzasadnienie pozwu U. K. podniosła, że prowadziła działalność gospodarczą w zakresie najmu pojazdów, a legitymację czynną do występowania w niniejszej sprawie uzyskała na podstawie umowy cesji wierzytelności zawartej w dniu 16 października 2015 r. z poszkodowaną E. Ż. (2). W dniu 04 maja 2015 r. E. Ż. (2) była uczestnikiem zdarze-

nia drogowego spowodowanego przez sprawcę ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej w (...) spółce akcyjnej. Tego samego dnia zawarto z poszkodowaną E. Ż. (2) umowę najmu pojazdu zastępczego.

Powódka podała, że poszkodowana w związku ze zdarzeniem zgłosiła szkodę w pojeździe, a na skutek przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego szkoda została zakwalifikowana jako całkowita. Wskutek braku możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu poszkodowana musiała nająć pojazd zastępczy marki C. (...) o numerze rejestracyjnym (...), co było podyktowane koniecznością dojazdów z miejsca zamieszkania w Z. do pracy w T.. E. Ż. (2) nie posiadała innych samochodów.

U. K. naprowadziła, że wynajmowała poszkodowanej samochód zastępczy w okresie od dnia 04 maja 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r.

W dniu 16 maja 2014 r. poszkodowana otrzymała od strony pozwanej odszkodowanie z tytułu uszkodzenia pojazdu, następnie w dniu 26 maja 2014 r. dokonała zakupu nowego pojazdu i w tym samym dniu zwróciła wynajmowany samochód. Poszkodowana najmowała pojazd zastępczy przez 23 dni po stawce 90,00 zł za każdy dzień wynajmowania pojazdu.

Powódka stwierdziła również, że najmując pojazd zastępczy poinformowała o tym (...) spółkę akcyjną oraz przesłała umowę najmu i fakturę, jednak pozwane towarzystwo nie uznało zasadności najmu pojazdu i odmówiło refundacji kosztów związanych z najmem (k. 2 – 4).

Na podstawie odpisów dokumentów dołączonych do pozwu oraz twierdzeń zawartych w uzasadnieniu pozwu Sąd Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy w dniu 07 grudnia 2015 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym nakazał stronie pozwanej U. (1), aby zapłaciła na rzecz powódki U. K. kwotę 2.546,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od tej kwoty od dnia 25 czerwca 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 649,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 617,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu, albo wniosła w tymże terminie sprzeciw (k. 14).

W dniu 13 stycznia 2016 r. (data oddania przesyłki w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązanej do świadczenia usług powszechnych) strona pozwana (...) spółka akcyjna wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, którego odpis został mu doręczony

w dniu 31 grudnia 2015 r. zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(...) spółka akcyjna przyznało, że prowadziło postępowanie likwidacyjne zarejestrowane pod numerem (...) będące następstwem zdarzenia z dnia 04 maja 2015 r., tj. kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został pojazd marki T. (...).

Strona pozwana wskazała, że decyzją z dnia 16 maja 2014 r. zakończyła postępowanie likwidacyjne szkody i wypłaciła odszkodowanie za szkodę całkowitą w pojeździe w wysokości 2.380,00 zł. Kolejną decyzją z dnia 07 lipca 2014 r. odmówiła wypłaty odszkodowania tytułem zwrotu kosztów najmu samochodu zastępczego.

(...) spółka akcyjna zaprzeczyło swojej odpowiedzialności w zakresie najmu pojazdu zastępczego co do zasady jak i wysokości roszczenia wskazując, że najem pojazdu zastępczego był nieuzasadniony.

Strona pozwana podała, że po dokonaniu oględzin samochodu stwierdziła, iż wystąpiła w nim szkoda całkowita i na mocy decyzji z dnia 16 maja 2014 r. przyznała należne odszkodowanie poszkodowanej, która jednak przedkładając prywatną ekspertyzę nie zgodziła się z wyceną wraku pojazdu. Poszkodowana po otrzymaniu informacji, że w pojeździe wystąpiła szkoda całkowita powinna rozpocząć poszukiwania nowego pojazdu w miejsce uszkodzonego. Poszkodowana poszukiwała pojazdu aż przez 23 dni, co w ocenie (...) spółki akcyjnej było rażąco długim okresem.

(...) spółka akcyjna podniosło, że na poszkodowanej spoczywał obowiązek minimalizacji szkody. Ponadto to poszkodowana powinna była wykazać celowość i ekonomiczną zasadność najmu pojazdu zastępczego, jednak poszkodowana

nie wykazała w należyty sposób, że samochód zastępczy był jej niezbędny i nie wskazała sposobu, w jaki dotychczas korzystała z pojazdu ani długości dokonywanych przejazdów i ich celu.

Strona pozwana zaprzeczyła, aby najem samochodu zastępczego przez okres 23 dni był uzasadniony. Poszkodowana wynajęła dostawczy samochód zastępczy marki C. (...) nie odpowiadający klasie uszkodzonego pojazdu. Pojazd poszkodowanej w chwili zdarzenia miał 18 lat zatem jego standard był zaniżony.

(...) spółka akcyjna zarzuciło również, że żądana przez powódkę stawka 90,00 zł „netto” za dobę najmu pojazdu zastępczego w szczególności biorąc od uwagę długość najmu była stawką wygórowaną (k. 18 – 19).

W piśmie procesowym z dnia 12 listopada 2015 r. U. K. w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty podtrzymała w całości stanowisko podniesione w pozwie.

Powódka wskazała, że poszkodowana otrzymała odszkodowanie z tytułu uszkodzenia pojazdu dopiero w dniu 22 maja 2016 r. Poszkodowana złożyła odwołanie od decyzji w przedmiocie wypłaconego odszkodowania, jako że strona pozwana dokonała nieprawidłowych ustaleń w zakresie wartości pojazdu powódki jak i wysokości kwoty otrzymanej przez powódkę w zamian za zełomowanie pojazdu. Poszkodowana najmowała pojazd zastępczy od dnia 04 maja 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r., tj. do dnia w którym poszkodowana zakupiła nowy pojazd. Mając na uwadze, że odszkodowanie z tytułu uszkodzenia pojazdu poszkodowana uzyskała w dniu 22 maja 2014 r., to okres czasu pomiędzy 22 maja 2014 r. a dniem 26 maja 2014 r. nie sposób było uznać za nadmiernie długi.

Nadto U. K. podała, że poszkodowana nie przyczyniła się w żaden sposób do zwiększenia rozmiarów szkody albowiem w dniu, w którym nabyła nowy pojazd, zwróciła powódce najmowany od niej pojazd zastępczy.

Powódka zaprzeczyła, aby poszkodowana poszukiwała pojazdu przez okres 23 dni, gdyż decyzję o szkodzie całkowitej poszkodowana otrzymała dopiero w dniu 16 maja 2014 r., odszkodowanie otrzymała natomiast w dniu 22 maja 2014 r. zaś w dniu 26 maja 2014 r. zakupiła nowy pojazd – zatem poszukiwania nowego pojazdu zajęły 10 dni.

U. K. wskazała, że nietrafne były twierdzenia strony pozwanej w przedmiocie tego, że poszkodowana nie wykazała celowości najmu, bowiem w toku postępowania likwidacyjnego składała pozwanej oświadczenia o konieczności najmu pojazdu zastępczego.

Powódka podniosła również, że uszkodzony pojazd poszkodowanej marki T. (...) był pojazdem klasy B, zaś najmowany przez nią pojazd marki C. (...) choć był o wyższej klasie C, to został najęty za stawkę jak dla pojazdu o klasie B, a cena 90,00 zł za dobę wynajmu pojazdu zastępczego nie stanowiła stawki wygórowanej (k. 29 – 30).

Na rozprawie w dniu 12 maja 2016 r. sąd z urzędu stwierdził na podstawie materiału dowodowego w postaci opinii biegłego sądowego sporządzonej na użytek postępowania prowadzonego pod sygnaturą akt V GC 326/14, że na terenie województwa małopolskiego nikłe były możliwości wynajęcia pojazdu za kwotę 90,00 zł „netto” chyba, że dotyczyło to pojazdu, co do którego najemca nie miał wygórowanych oczekiwań i służyć miałyby jedynie do przemieszczania się z jednego punktu do drugiego (k. 37 verte).

II

Stan faktyczny sprawy w znacznej części był bezsporny.

Bezsporne pomiędzy stronami było to, że w wyniku zdarzenia w postaci kolizji w dniu 04 maja 2014 r. uszkodzony został pojazd marki T. (...) stanowiący przedmiot prawa własności E. Ż. (2) (k. 2 – 4, k. 18 – 19, k. 29 – 30, k. 37). Strony nie spierały się co do tego, że sprawcą zdarzenia była osoba dysponująca polisą ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w (...) spółce akcyjnej (k. 2 – 4, k. 18 – 19, k. 29 – 30). Strony zgodnie przyznały, że w związku z uszkodzeniem pojazdu marki T. (...) U. K. wynajęła E. Ż. (2) pojazd zastępczy marki C. (...) (k. 2 – 4, k. 9, k. 10, k. 11, k. 18 – 19, skan faktury VAT numer (...)) z dnia 10 czerwca 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym

na k. 23, skan umowy najmu pojazdu z dnia 04 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, k. 29 – 30). Poza sporem było, że w tym celu poszkodowana E. Ż. (2) zawarła umowę najmu pojazdu zastępczego z U. K. (k. 2 – 4, k. 9, k. 10, k. 11, k. 18 – 19, skan faktury VAT numer (...) z dnia 10 czerwca 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, skan umowy najmu pojazdu z dnia 04 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, k. 29 – 30). Bezsporne było, że umowa najmu pojazdu zastępczego została zawarta w dniu 04 maja 2014 r. (k. 2 – 4, skan umowy najmu pojazdu z dnia 04 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, k. 29 – 30). Strony nie spierały się co do tego, że czynsz najmu pojazdu zastępczego został ustalony na kwotę 90,00 „netto” za 1 dzień (k. 2 – 4, k. 10, skan faktury VAT numer (...) z dnia 10 czerwca 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, k. 29 – 30). Nie było sporu do tego, że poszkodowana używała pojazdu zastępczego w dniach od 04 maja 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r., tj. przez 23 dni (k. 2 – 4, k. 9, k. 10, k. 18 – 19, skan faktury VAT numer 6/06/2014 z dnia 10 czerwca 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, skan umowy najmu pojazdu z dnia 04 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, k. 29 – 30). Strony zgodnie przyznały, że (...) spółka akcyjna zawiadomiło w piśmie z dnia 16 maja 2014 r., że zakończyło postępowanie likwidacyjne szkody (k. 18 – 19, skan pisma z dnia 16 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, k. 29 – 30). Bezsporne było, że (...) spółka akcyjna dokonało zapłaty z tytułu odszkodowania za szkodę całkowitą w pojeździe w łącznej kwocie 2.280,00 zł „brutto” (k. 18 – 19, skan wydruku potwierdzenia wykonania operacji na rachunku bankowym z dnia 22 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23, k. 29 – 30, k. 31). Poza sporem pozostawało, że (...) spółka akcyjna w piśmie z dnia 07 lipca 2014 r. odmówiło wypłaty odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego (k. 2 – 4, k. 12 – 13, k. 18 – 19, skan pisma z dnia 07 lipca 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23). Nie było sporu co do tego, że umowa przelewu wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu została zawarta w dniu 16 października 2015 r. (k. 2 – 4, k. 9, k. 29 – 30).

Sąd Rejonowy w Tarnowie ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

Na podstawie umowy najmu pojazdu zastępczego z dnia 04 maja 2014 r. U. K. wynajęła E. Ż. (2) samochód marki C. B.o numerze rejestracyjnym (...). Samochód został wynajęty na okres 23 dni, tj., od dnia 04 maja 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r.

Dowód: skan umowy najmu pojazdu z dnia 04 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23.

Samochód zastępczy był niezbędny E. Ż. (2) do normalnego funkcjonowania w życiu prywatnym i zawodowym, gdyż nie miała ona możliwości zastąpienia samochodu uszkodzonego innym pojazdem. Samochód wykorzystywała m.in. w celu dojazdu do pracy, jak również do zawożenia czworga dzieci do szkoły, na zajęcia dodatkowe, do załatwiania bieżących spraw, do lekarza czy na zakupy. Nie posiadała innego pojazdu. Jej mąż z kolei pracował poza miejscem zamieszkania.

E. Ż. (2) zakupiła nowy pojazd w miejsce uszkodzonego kilka dni po oddaniu pojazdu zastępczego U. K.. Po to aby znaleźć odpowiedni samochód do nabycia w miejsce uszkodzonego jeździła wraz z małżonkiem samochodem zastępczym. Pozostałości po uszkodzonym pojeździe sprzedała za kwotę około 100,00 zł – 150,00 zł.

Dowód: zeznania świadka E. Ż. (2) – k. 37.

U. K. w związku z najmem pojazdu zastępczego wystawiła w dniu 10 czerwca 2014 r. fakturę VAT numer (...). W fakturze VAT wskazano, że została wystawiona w związku z wynajmem samochodu C. (...) o numerze rejestracyjnym (...) za okres 23 dni. Termin płatności wskazany na fakturze upływał w dniu 24 czerwca 2014 r. Kwota wskazana na fakturze wynosiła 2.546,10 zł „brutto” i została naliczona za 23 dni najmu.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 10 czerwca 2014 r. – k. 10; skan faktury VAT numer (...) z dnia 10 czerwca 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23.

Faktura VAT numer (...) została doręczona do (...) spółki akcyjnej w dniu 24 czerwca 2014 r.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 10 czerwca 2014 r. – k. 10; skan faktury VAT numer (...) z dnia 10 czerwca 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23.

(...) spółka akcyjna w piśmie z dnia 16 maja 2014 r. oświadczyło, że zdecydowało przyznać świadczenie z tytułu odszkodowania za szkodę całkowitą w pojeździe marki T. (...) w łącznej kwocie 2.280,00 zł.

Dowód: skan pisma z dnia 16 maja 2014 r. zapisany na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23.

(...) spółka akcyjna wypłaciło na rzecz E. Ż. (2) odszkodowanie za szkodę w uszkodzonym pojeździe marki T. (...) w dniu 22 maja 2014 r.

Dowód: skan wydruku potwierdzenia wykonania operacji na rachunku bankowym w dniu 22 maja 2014 r. zapisanego na nośniku CD obejmującym akta szkody a zalegającym na k. 23; wydruk potwierdzenia wykonania operacji na rachunku bankowym w dniu 22 maja 2014 r. – k. 31.

W umowie przelewu wierzytelności zawartej przez E. Ż. (2) z U. K. strony wskazały, że przedmiotem umowy była wierzytelność w kwocie 2.546,10 zł z tytułu roszczenia o odszkodowanie wobec U. (1) za wynajem pojazdu zastępczego w związku z odpowiedzialnością cywilną tego towarzystwa za szkodę w pojeździe marki T. (...).

Dowód: odpis umowy przelewu wierzytelności z dnia 16 października 2015 r. – k. 9.

W piśmie z dnia 10 czerwca 2014 r. E. Ż. (2) zawiadomiła (...) spółkę akcyjną, że w związku z uszkodzeniem swojego pojazdu marki T. (...) o numerze rejestracyjnym (...) wynajęła samochód zastępczy marki C. (...) odpowiadający klasie uszkodzonego pojazdu na okres procedur związanych z likwidacją szkody oraz okresu oczekiwania na odszkodowanie i poszukiwanie nowego samochodu. Oświadczyła również, że nie miała innego wolnego środka transportu, którym mogłaby zastąpić uszkodzony samochód oraz że praca zawodowa wymagała przemieszczenia się a pojazd był jej potrzebny do pracy jak też w życiu prywatnym.

Dowód: odpis pisma z dnia 10 czerwca 2014 r. – k. 11.

Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 16 października 2015 r. E. Ż. (2) sprzedała wierzytelność z tytułu odszkodowania za wynajem samochodu zastępczego wynoszącą 2.546,10 zł U. K.. Zgodnie z treścią umowy przelewu wierzytelności E. Ż. (2) dokonała sprzedaży tej wierzytelności celem zaspokojenia roszczenia U. K. z tytułu wynajmu pojazdu zastępczego powstałego na kwotę 2.546,10 zł.

Dowód: odpis umowy przelewu wierzytelności z dnia 16 października 2015 r. – k. 9.

Sąd przyjął ponadto jako fakt znany urzędowo, że praktycznie niemożliwe było wynajęcie pojazdu klasy średniej lub wyższej za kwotę 90,00 zł „netto” za dobę. W tej kwocie możliwe byłoby wynajęcie pojazdu „leciwego” i w stosunku do którego wynajmujący nie miałby wygórowanych wymagań, dotyczyłoby to również takiego pojazdu, który jednocześnie miałby służyć tylko i wyłącznie do tego, aby przemieścić się z punktu A do punktu B. Pojazdy należące do segmentu klasy A można było wynająć za kwotę od 80,00 zł do 90,00 zł za dobę.

Dowód: ustna opinia uzupełniająca biegłego sądowego z zakresu technicznej i kryminalistycznej rekonstrukcji wypadków drogowych złożona na rozprawie w dniu 22 marca 2016 r. do sprawy o sygn. akt V GC 326/14 – k. 336 verte – 337 verte .

Powyższy stan faktyczny sprawy sąd uznał w znacznej części za bezsporny na podstawie art. 229. k.p.c.

Strony zgodnie przyznały, że w wyniku zdarzenia w postaci kolizji w dniu 04 maja 2014 r. uszkodzony został pojazd marki T. (...) stanowiący przedmiot prawa własności E. Ż. (2). Strony nie spierały się co do tego, że sprawcą zdarzenia była osoba dysponująca polisą ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w (...) spółce akcyjnej. Strony zgodnie przyznały, że w związku z uszkodzeniem pojazdu marki T. (...) U. K. wynajęła E. Ż. (2) pojazd zastępczy marki C. (...). Poza sporem było, że w tym celu poszkodowana E. Ż. (1)dowska zawarła umowę najmu pojazdu zastępczego z U. K.. Nie było sporu do tego, że poszkodowana używała pojazdu zastępczego w dniach od 04 maja 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r., tj. przez 23 dni. Strony zgodnie przyznały, że (...) spółka akcyjna zawiadomiło w piśmie z dnia 16 maja 2014 r., że zakończyło postępowanie likwidacyjne szkody. Bezsporne było, że (...) spółka akcyjna dokonało zapłaty z tytułu odszkodowania za szkodę całkowitą w pojeździe w łącznej kwocie 2.280,00 zł „brutto”. Poza sporem pozostawało, że U. (1) w piśmie z dnia 07 lipca 2014 r. odmówiło wypłaty odszkodowania z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Okoliczności powyższe zostały przytoczone przez obydwie strony tak w pozwie jak i w sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz w dalszym piśmie procesowym powódki. Jako że przyznanie powołanych okoliczności wynikających z pisemnych oświadczeń obu stron nie budziło w świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego wątpliwości, okoliczności te zostały uznane za prawdziwe. Dlatego też, zważywszy na zasadę wyrażoną w art. 229. k.p.c., fakty te sąd uznał za udowodnione.

Powyższy stan faktyczny sprawy został także uznany w części za bezsporny na podstawie art. 230. k.p.c.

Otóż bezsporne było, że umowa najmu pojazdu zastępczego została zawarta w dniu 04 maja 2014 r. Strony nie spierały się co do tego, że czynsz najmu pojazdu zastępczego został ustalony na kwotę 90,00 „netto” za 1 dzień. Nie było sporu do tego, że poszkodowana używała pojazdu zastępczego w dniach od 04 maja 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r., tj. przez 23 dni. Nie było sporu co do tego, że umowa przelewu wierzytelności z tytułu zwrotu kosztów najmu została zawarta w dniu 16 października 2015 r.

Fakty te przytoczone przez powódkę w pozwie i w dalszym piśmie procesowym lub przez stronę pozwaną w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie doczekały się z przeciwnej strony wyraźnego zaprzeczenia czy też potwierdzenia. Skoro zatem strona przeciwna nie wypowiedziała się co do przytoczonych okoliczności, fakty te sąd, mając na uwadze treść pozwu jak i sprzeciwu od nakazu zapłaty oraz wyniki całej rozprawy w szczególności dowody z odpisów dokumentów zalegających w aktach sprawy, mógł uznać za przyznane a w konsekwencji za rzeczywiście zaistniałe.

Rekonstrukcji stanu faktycznego sąd dokonał w części na podstawie dokumentów i odpisów dokumentów oraz wydruków zgromadzonych w toku postępowania dowodowego. Sąd nie dopatrył się uchybień w ich treści oraz formie.

Dowody tak z dokumentów jak i z odpisów dokumentów prywatnych sąd uznał w całości za autentyczne i wiarygodne. Żadna ze stron ich nie kwestionowała, tak pod względem poprawności formalnej jak i materialnej. Nie ujawniły się też jakiegokolwiek okoliczności podważające moc dowodową tych dokumentów, które należałoby brać pod uwagę z urzędu. Domniemania, z których korzystają dokumenty urzędowe jak i prywatne [autentyczności i złożenia zawartego w nim oświadczenia przez osobę, która podpisała dokument prywatny (vide: T. Ereciński, „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga. Postępowanie zabezpieczające. Tom 1”, wydanie 2, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007 r., pod red. T. Erecińskiego, s. 576, teza 11 do art. 245, s. 590, teza 1 do art. 253)], pozostały niewzruszone. Dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenia zawarte w dokumentach (art. 245. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.). Wydruki natomiast stanowiły dowód co do istnienia zapisu komputerowego o określonej treści, która została w nich zawarta, w chwili dokonywania wydruku (k. 309. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.) (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 1399/12, nie publ., LEX numer 1362755).

Osobnego omówienia wymagały natomiast odpisy dokumentów w postaci odpisu umowy najmu pojazdu zastępczego oraz odpisu faktury VAT wystawionej przez powódkę w związku z zawarciem i wykonaniem umowy najmu pojazdu zastępczego.

Dokument prywatny jakkolwiek nie został wyposażony w domniemanie prawne zgodności jego treści z rzeczywistym stanem, to jednak może stanowić samodzielny środek dowodowy i w oparciu o jego treść sąd ma możliwość wyrokowania. Dokument prywatny pozostaje jednym z dowodów wymienionych w kodeksie postępowania cywilnego i podlega ocenie tak jak wszystkie inne dowody (vide: art. 233. § 1. k.p.c.). Może zatem stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania (vide: wyrok i uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 r., sygn. akt IV CK 474/03, publ. OSNC 2005 r., nr 6, poz. 113, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 września 1985 r., sygn. akt IV PR 200/85, publ. OSNCP 1986 r., nr 5, poz. 84, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03 października 2000 r., sygn. akt I CKN 804/98, nie publ., LEX nr 50890).

Dokument prywatny w świetle brzmienia art. 253. k.p.c. ma znacznie mniejszą moc dowodową, jeżeli miałby świadczyć na rzecz strony, która go sporządziła. Ma za to dużą wartość dowodową, jeśli pochodzi od osoby trzeciej, niezwiązanej ze stronami i od nich niezależnej. Założyć bowiem można wówczas, że intencją wystawcy takiego dokumentu nie było wzmocnienie bądź też osłabienie którejkolwiek ze stron postępowania (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 06 listopada 2002 r., sygn. akt I CKN 1280/2000, nie publ., LEX nr 78358). Odpisami takich dokumentów w przedmiotowej sprawie, które jednak nie pochodziły od innej osoby aniżeli strona procesu, były odpisy umowy najmu pojazdu zastępczego oraz faktury VAT wystawionej przez U. K.w związku z zawarciem umowy i wykonaniem najmu pojazdu zastępczego.

Odpisy tych dokumentów ze względu na brak domniemania zgodności z rzeczywistym stanem jako dokumenty prywatne podlegały ocenie sądu wedle reguł statuowanych przepisem art. 233. § 1. k.p.c. Skoro bowiem dokument prywatny nie korzysta z domniemania prawdziwości zawartych w nim oświadczeń, to każda osoba mająca w tym interes prawny może twierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistości (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 1982 r., sygn. akt III CRN 65/82, nie publ., LEX nr 8414).

Strona pozwana w toku postępowania mocy dowodowej odpisów tych dokumentów skutecznie nie podważyła. Przy takim stanowisku względem odpisów wskazanych wyżej dokumentów prywatnych oraz w kontekście wyników przeprowadzonego postępowania dowodowego w szczególności zeznań świadka E. Ź. (2) sąd uznał, że w związku z uszkodzeniem pojazdu marki T. (...) E. Ź. (2) a w szczególności rozmiarami szkody w pojeździe zważywszy na ogólne koszty jego naprawy zasadne było przyjęcie i uznanie czasu trwania umowy najmu pojazdu zastępczego wskazanego w umowie najmu za odpowiadający potrzebom poszkodowanego i ściśle związane z usuwaniem szkody w pojeździe.

Zważywszy na stanowisko strony pozwanej względem odpisów dokumentów prywatnych w postaci odpisu umowy najmu pojazdu zastępczego oraz odpisu faktury VAT wyrażonym w sprzeciwie od nakazu zapłaty sąd uznał, że zasadność tak naliczania opłaty za najem pojazdu jak i czasu trwania najmu pojazdu zastępczego należało badać w oparciu o umowę najmu i wystawioną w następstwie jej zawarcia i wykonania fakturę VAT. Zasadność stosowania stawki za każdy dzień najmu w wysokości 90,00 zł „netto” czyli 110,70 zł „brutto” jak i potrzeba trwania najmu pojazdu zastępczego przez czas 23 dni nie została przez stronę pozwaną skutecznie zakwestionowana. U. (1) nawet nie pofatygowała się do przedstawienia wydruków ze stron internetowych dotyczących takich samych pojazdów jak wynajęty przez powódkę i przeznaczonych do wynajęcia, a tym samym wskazujących na stawki czynszu najmu za wynajem pojazdu tej samej marki i tego samego modelu co samochód uszkodzony i wynajęty. Z tych też powodów zarówno odpis umowy najmu pojazdu zastępczego jak i odpis faktury VAT uznany został przez sąd za odpisy dokumentów mogące stanowić oparcie dla rozstrzygnięcia.

Nadto sądowi z urzędu wiadomym było na podstawie materiału dowodowego w postaci opinii biegłego sądowego sporządzonej na użytek postępowania prowadzonego pod sygnaturą akt V GC 326/14, że na terenie województwa

małopolskiego nikt nie byłby w stanie wynajęcia pojazdu za kwotę 90,00 zł „netto” chyba, że dotyczyłoby to pojazdu, co do którego najemca nie miał wygórowanych oczekiwań i służyć miałby jedynie do przemieszczania z jednego punktu do drugiego.

Odpis faktury VAT w połączeniu z odpisem umowy najmu pojazdu zastępczego mogły zatem stanowić dostateczny dowód na zasadność zarówno trwania czasu najmu jak i naliczenia czynszu najmu w wysokości, w jakiej zgodziły się na to strony umowy najmu pojazdu zastępczego. Strona pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów, które uzasadniałyby zarówno naliczenie opłat z tego tytułu w innej w szczególności niższej stawce jak i przyjęcie, że czas trwania najmu pojazdu zastępczego winien trwać krócej aniżeli 23 dni.

Zważywszy przy tym na zaoferowane przez strony i przeprowadzone dowody należało przy tym stwierdzić, iż „reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ewentualnych faktów uzasadniających jej zdaniem oddalenie powództwa” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 kwietnia 1982 r., sygn. akt I CR 79/82, nie publ., LEX nr 8416). Jeżeli zatem U. K. przedstawiła środki dowodowe w postaci odpisów dokumentów prywatnych, których treść uzasadniała roszczenie, to pozwany ubezpieczyciel powinien przynajmniej podważyć prawdziwość wniosków wynikających z odpisów tych dokumentów przedstawionych w toku postępowania przez powódkę, co spowodowałoby, iż ciężar dowodu znów spocząłby na powódce zgodnie z treścią art. 6. k.c.

Sąd uznał przy tym, iż nie ma podstaw do dalszego uzupełnienia z urzędu postępowania dowodowego. W tym zakresie sąd nie mógł wyręczać strony

i niejako w zastępstwie przeprowadzać taki dowód, gdyż takie postępowanie byłoby sprzeczne z zasadą kontradyktoryjności. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego „od 1 lipca 1996 r. wskutek zmiany treści art. 232 KPC oraz skreślenia § 2 w art. 3 KPC nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 07 października 1998 r. sygn. akt II UKN 244/98, publ. OSNAP 1999 r., nr 20, poz. 662 i w wyroku z dnia 30 czerwca 2000 r., sygn. akt II UKN 615/99, publ. OSNAP 2002 r., nr 1, poz. 24). Rola sądu w sprawie winna ograniczać się jedynie do pozostawania obiektywnym arbitrem w sporze stron (zasada kontradyktoryjności). Sąd jedynie wyjątkowo może wykazywać inicjatywę dowodową, spoczywającą cały czas na stronach pod groźbą przegrania procesu. Zdanie powyższe pozostaje w pełni zgodne z przyjętą linią orzecznictwa i wykładnią Sądu Najwyższego, w myśl której „możliwość dopuszczenia przez sąd dowodu nie wskazanego przez strony nie oznacza, że sąd obowiązany jest zastąpić własnym działaniem bezczynność strony. Jedynie w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze sąd powinien skorzystać ze swojego uprawnienia do podjęcia inicjatywy dowodowej (art. 232 kpc)” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 05 listopada 1997 r., sygn. akt III CKN 244/97, publ. OSNC 1998 r., nr 3, poz. 52). Brak postępowania dowodowego prowadzonego z urzędu był przy tym usprawiedliwiony w świetle poglądu Sądu Najwyższego, w myśl którego „działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu nie wskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 kpc dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 09 września 1998 r., sygn. akt II UKN 182/98, publ. OSNAP 1999 r., nr 17, poz. 556). Pogląd ten pozostaje tym bardziej aktualny w świetle obecnie obowiązującego kodeksu postępowania cywilnego a w szczególności

w kontekście zmian wprowadzonych ustawą z dnia 02 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 172 poz. 1804).

Jeśli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje w rezultacie braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Zatem skoro strona, na której spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności, nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, to ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia.

Zeznania świadka E. Ż. (2) stanowić mogły podstawę czynionych ustaleń faktycznych, jako że w zakresie okoliczności relevantnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy co do zasady jawiły się one jako jasne i logiczne i korespondowały z pozostałą częścią materiału dowodowego. Świadek przesłuchany w sprawie używał pojazdu zastępczego i był właścicielem uszkodzonego samochodu. Sąd nie znalazł powodów, by kwestionować którąkolwiek część zeznań świadka tym bardziej, że strony postępowania nie przedstawiły żadnego dowodu, który mógłby poddać w wątpliwość te depozycje.

Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania powódki jak i przedstawiciela strony pozwanej, gdyż zgłoszone pozostałe środki dowodowe pozwoliły wyjaśnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299. k.p.c. w zw. z art. 227. k.p.c.) a ponadto żadna ze stron takiego środka dowodowego nie zaoferowała.

III

Sąd Rejonowy w Tarnowie zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne zostało uwzględnione.

Powódka U. K. domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) spółki akcyjnej kwoty 2.546,10 zł w oparciu o art. 436. § 1. k.c. w zw. z art. 435. § 1. k.c. jak i art. 805. § 1. i § 2. pkt 1) k.c. oraz art. 822. § 1., § 2. i § 4. k.c. w zw. z art. 34. ust. 1., art. 19. ust. 1. i art. 35. ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm.) oraz art. 361. k.c.

w zw. z art. 363. k.c. w zw. z art. 509. k.c. i art. 510. k.c. wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 2.546,10 zł od dnia 25 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty na podstawie art. 481. § 1. i § 2. zd. I. k.c. w zw. z art. 359. § 1. i § 2. k.c. oraz art. 817. § 1. k.c. i art. 14. ust. 1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Stosownie do treści art. 435. § 1. k.c. prowadzący na własny rachunek przedsiębiorstwo lub zakład wprawiany w ruch za pomocą sił przyrody (pary, gazu, elektryczności, paliw płynnych itp.) ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch przedsiębiorstwa lub zakładu, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z art. 436. § 1. k.c. odpowiedzialność przewidzianą w artykule poprzedzającym ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

W myśl art. 805. § 1. k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie m. in. przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku [art. 805. § 1. pkt 2) k.c.].

Wreszcie po myśli art. 822. § 1. k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (art. 822. § 2. k.c.).

Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 822. § 4. k.c.).

Rozwiązanie statuowane w przepisie art. 822. § 1., § 2. i § 4. k.c. uszczegóławiają w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przepisy art. 34. ust. 1. i art. 19. ust. 1. zd. I. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Otóż zgodnie z art. 34. ust. 1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu mechanicznego uważa się również szkodę powstałą podczas i w związku z m. in. wsiadaniem do pojazdu mechanicznego lub wysiadaniem z niego [art. 34. ust. 2. pkt 1) ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych].

W myśl art. 19. ust. 1. zd. I. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Z kolei zgodnie z art. 35. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrzuciła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu.

Wreszcie w myśl art. 361. § 1. k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361. § 2. k.c.).

W myśl art. 361. § 1. k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361. § 2. k.c.).

Zgodnie z art. 363. § 1. k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili (art. 363. § 2. k.c.).

Odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu (art. 359. § 1. k.c.).

Jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (art. 359. § 2. k.c.).

Po myśli art. 481. § 1. k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481. § 2. zd. I. k.p.c.).

W przepisie art. 436. § 1. k.c. w zw. z art. 435. § 1. k.c. ustawodawca uregulował odpowiedzialność związaną z ruchem mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody. Odpowiedzialność nałożona przytoczonymi przepisami oparta została na założeniu istnienia ryzyka związanego z istotnym niebezpieczeństwem, jakie stwarza ruch mechanicznego środka komunikacji dla otoczenia a jednocześnie korzyści, jaką odnosi korzystający z takiego mechanicznego środka komunikacji (odpowiedzialność na zasadzie ryzyka). Odpowiedzialność statutowana art. 436. § 1. k.c. w zw. z art. 435. § 1. k.c. ma miejsce, gdy szkoda została wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji poruszanego siłami przyrody, tj. środka komunikacji napędzanego własnym urządzeniem mechanicznym, poruszającym za pomocą sił przyrody i służącym celom komunikacyjnym (vide: G. Bieniek, „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 1”, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007 r., wydanie 8, pod red. G. Bienka, s. 429, teza 2 do art. 436; J. Gudowski, „Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. III. Część 1”, Wydawnictwo LexisNexis, Warszawa 2013 r., wydanie 1, pod red. J. Gudowskiego, s. 636, teza 2 do art. 436).

Szkoda wyrządzona mechanicznym środkiem komunikacji musi zostać wyrządzona w trakcie jego ruchu, które to jednak pojęcie inaczej jest rozumiane na gruncie art. 436. k.c. a inaczej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 z późn. zm.) – Prawo o ruchu drogowym oraz ustawy o ubezpieczonych obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (vide: art. 34. i art. 37.). Redakcja przepisu art. 361. k.c. wskazuje, że pod rządem kodeksu cywilnego obowiązuje zasada naprawienia szkody poprzez całkowitą kompensatę doznanego uszczerbku z zastrzeżeniem, iż niedopuszczalne wszakże jest bezzasadne wzbogacenie poszkodowanego.

Z kolei z mocy art. 363. k.c. poszkodowanemu przysługuje wybór sposobu naprawienia wyrządzonej mu szkody, tj. przez przywrócenie stanu poprzedniego czyli doprowadzenie do stanu, jaki miał miejsce przed powstaniem szkody bądź też przez zapłatę sumy pieniężnej, czyli uiszczenie kwoty odpowiadającej wysokości powstałej szkody. W przepisie tym jednak ustanowiono jednocześnie dwa wyjątki od zasady wyboru sposobu naprawienia szkody, w razie których zaistnienia poszkodowanemu przysługuje jedynie odszkodowanie w formie świadczenia pieniężnego. Ograniczenie takie może także wynikać z przepisów szczególnych, którymi m. in. pozostawały art. 805. k.c. i art. 822. k.c. (vide: T. Wiśniewski, powołany już wyżej „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 1”, s. 83, teza 3 do art. 363; T. Wiśniewski, powołany już wyżej „Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. III. Część 1”, s. 100, teza 3 do art. 363; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., sygn. akt III CZP 68/01, publ. OSNC 2002 r., nr 6, poz. 74).

Powódce podobnie jak i poprzednikowi prawnemu U. K. przysługiwało zatem stosownie do treści art. 822. § 1. k.c. odszkodowanie pieniężne. Powódka stała się bowiem następcą prawnym E. Ż. (2)

w zakresie wierzytelności z tytułu odszkodowania w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego w związku ze zdarzeniem, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki T. (...) numer rejestracyjny (...).

W myśl art. 509. § 1. k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania.

Zgodnie z brzmieniem art. 509. § 2. k.c. wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Po myśli art. 510. § 1. k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły.

Jeżeli zawarcie umowy przelewu następuje w wykonaniu zobowiązania wynikającego z uprzednio zawartej umowy zobowiązującej do przeniesienia wierzytelności, z zapisu, z bezpodstawnego wzbogacenia lub z innego zdarzenia, ważność umowy przelewu zależy od istnienia tego zobowiązania (art. 510. § 2. k.c.).

Umowa przeniesienia wierzytelności wskazana w art. 510. § 1. k.c. pozostaje umową kauzalną oraz konsensualną. Jej zawarcie odnosi skutek zobowiązująco – rozporządzający. Z chwilą zawarcia umowy następuje przeniesienie wierzytelności z cedenta na cesjonariusza. Jedynie w przypadku wyraźnego przepisu albo odmiennej woli stron zawierających umowę przelewu wierzytelności podwójny skutek związany z zawarciem umowy przelewu wierzytelności zostałby wyłączony (vide: H. Ciepla, „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania”, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 2001 r., wydanie 3 zmienione, pod red. G. Bieńka, tom 1, s. 592, komentarz do art. 510 k.c., tezy 1 – 3; H. Ciepla powołany już wyżej „Kodeks cywilny. Komentarz. Zobowiązania. III. Część 1”, s. 992, tezy 1 – 3 do art. 510).

W świetle przytoczonych przepisów art. 509. § 1. k.c. oraz art. 510. k.c.

i w kontekście ustalonego stanu faktycznego w szczególności treści umowy przelewu wierzytelności z dnia 16 października 2015 r. należało stwierdzić, że E. Ż. (2) dokonała przelewu przysługującej jej wierzytelności z tytułu odszkodowania od zakładu ubezpieczeń w związku z ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody w pojeździe marki T. (...), przy czym umowa ta odniosła skutek zobowiązująco – rozporządzający. Umowa przelewu wierzytelności zawarta została pomiędzy poszkodowanym a podmiotem, który wynajął pojazd zastępczy w miejsce uszkodzonego pojazdu i w umowie tej a ściślej rzecz ujmując w fakcie wynajęcia pojazdu przez U. K. znajdowała swą przyczynę. Kauzalność umowy przelewu wierzytelności z tytułu odszkodowania należnego od (...) spółki akcyjnej jako ubezpieczyciela sprawcy szkody w mieniu E. Ż. (2) została zatem zachowana.

Powódka wybrała świadczenie pieniężne. Odszkodowanie pieniężne nie mogło być przy tym wyższe niż wartość powstałej szkody. Odszkodowanie pieniężne w założeniu ma bowiem umożliwić poszkodowanemu przywrócenie pojazdu do stanu sprzed kolizji. Naprawienie szkody zatem ma na celu przywrócenie sytuacji, która istniałaby, gdyby nieprawidłowe działanie nie miało miejsca.

Wbrew przy tym stanowisku strony pozwanej, E. Ż. (2) a następnie jej następcą U. K. mogła oczekiwać uzyskania zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za cały czas trwania najmu pojazdu zastępczego począwszy od dnia, w którym doszło do zdarzenia w wyniku, którego pojazd marki T. (...) został uszkodzony a skończywszy na dniu 26 maja 2014 r., tj. dniu przypadającym 4 dni później od daty uzyskania świadczenia pieniężnego od zakładu ubezpieczeń w związku z zaliczeniem szkody

w pojeździe jako szkody całkowitej. E. Ż. (2) używała pojazdu, który to pojazd uległ uszkodzeniu na skutek zdarzenia, za które ponosiła odpowiedzialność osoba ubezpieczona od odpowiedzialności cywilnej przez U. (1). Tym samym utraciła na skutek uszkodzenia pojazdu możliwość jego używania nawet do zwykłych, codziennych spraw. Wydatki, jakie z tego tytułu zobowiązana była ponieść i co do których obowiązku zwrotu wierzytelność przeniosła na powódkę, związane były z utratą możliwości używania przez nią pojazdu używanego dotychczas. Utraciła zatem poszkodowana możliwość używania rzeczy w oparciu o uprawnienie wynikające z konkretnego tytułu prawnego, tj. z prawa własności. Jak zaś wyjaśnił Sąd Najwyższy „nie budzi wątpliwości pogląd, że normalny związek może wykraczać poza konsekwencje bezpośrednie i umożliwia zaliczenie do zwykłych następstw zdarzenia szkodzącego także uszczerbek majątkowy wynikły z wydatków wymuszonych na poszkodowanym przez wystąpienie tego zdarzenia. Szkoda, mająca charakter dynamiczny i zmienny w czasie, obejmuje nie tylko bezpośrednie następstwa zdarzenia szkodzącego, ale także dalsze, powstałe już po zdarzeniu szkodzącym, w tym w związku z poniesieniem kosztów najmu pojazdu zastępczego w czasie, w którym poszkodowany nie mógł korzystać z uszkodzonego pojazdu służącego mu do wykonywania działalności zawodowej lub gospodarczej albo pomocnego w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych” (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 22 listopada 2013 r., sygn. akt III CZP 76/13, publ. OSNC 2014 r., nr 9, poz. 85). E.

Ż. (1) ska została na skutek zdarzenia z dnia 04 maja 2014 r. pozbawiona prawa używania rzeczy na podstawie tytułu prawnego wywodzącego się z prawa własności a zatem poniosła szkodę w mieniu, nie mogła bowiem używać rzeczy, którą miała prawo używać jako posiadacz samoistny i w miejsce której zmuszona została nająć pojazd zastępczy. Brak przy tym było jakichkolwiek dowodów na okoliczność tego, że miała możliwość czy obowiązek sprzedania uszkodzonego pojazdu wcześniej i uzyskania za niego takiej kwoty, która od razu pozwoliłaby i dała możliwość nabycia kolejnego pojazdu w celu zastąpienia uszkodzonego, w którym szkoda została zakwalifikowana jako całkowita. W szczególności strona pozwana nie przedstawiła żadnego środka dowodowego, z którego wynikałoby, że istniała możliwość sprzedania uszkodzonego pojazdu wcześniej niż to się stało i to jeszcze za taką cenę, że poszkodowana mogła nabyć inny pojazd i skrócić tym samym czas trwania najmu pojazdu zastępczego.

Kwota 2.546,10 zł, której dochodziła pozwem U. K., jako równowartość czynszu najmu za cały okres trwania najmu pojazdu zastępczego

w związku z usuwaniem szkody w samochodzie poprzednika prawnego powódki, została ustalona w oparciu o umowę najmu pojazdu zastępczego i fakturę VAT wystawioną w związku z udostępnieniem pojazdu zastępczego.

Kwoty wymienionej w żądaniu pozwu powódka mogła przy tym dochodzić wprost od zakładu ubezpieczeń, a legitymacja do tego *expressis verbis* wynikała z brzmienia art. 822. § 4. k.c. w zw. z art. 19. ust. 1. zd. I. ustawy o ubezpieczanych obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 509. § 1. k.c. i art. 510. k.c.

Pozwany zakład ubezpieczeń jako udzielający ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej sprawcy odpowiedzialnego za zdarzenie z dnia 04 maja 2014 r., w wyniku którego doszło do uszkodzenia pojazdu E. Ż. (2), zdecydował odmówić następcy prawnemu poszkodowanej, tj. U. K. wypłaty kwoty 2.546,10 zł stanowiącej cenę wynajmu pojazdu zastępczego w okresie od dnia 04 maja 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r.

U. K. zakwestionowała wysokość uznanego i przyznanego odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego. Miała przy tym prawo dochodzić tego roszczenia wraz z kwotą odpowiadającą podatkowi od towarów i usług, skoro poszkodowany poprzednik prawny powódki nie prowadził działalności gospodarczej, w związku z którą miałby możliwość jego odliczenia (*vide*: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1997 r., sygn. akt III CZP 14/97, publ. OSNC 1997 r., nr 8, poz. 103).

Jak przy tym przyjął Sąd Najwyższy „przesłanką powstania obowiązku świadczenia przez ubezpieczyciela z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (art. 822 § 1 KC) jest stan odpowiedzialności cywilnej ubezpieczającego (ubezpieczonego) za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, a nie fakt uprzedniego jej naprawienia przez ubezpieczającego (ubezpieczonego)” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lutego 2004 r., sygn. akt V CK 187/03, publ. Wokanda, 2004 r., nr 8, s. 15). Stanowisko judykatury co do braku konieczności uprzedniego naprawienia szkody jako okoliczności obojętnej dla uprawnienia do domagania się zapłaty sumy pieniężnej tytułem wyrównania szkody należało uznać za utrwalone tak w orzecznictwie sądów powszechnych (*vide*: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 marca 2004 r., sygn. akt I ACa 32/04, publ. Wokanda 2005 r., nr 6, s. 49) jak i Sądu Najwyższego (*vide*: uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., sygn. akt III CZP 68/01, publ. OSNC 2002 r., nr 6, poz. 74; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2002 r., sygn. akt. IV CKN 635/00, nie publ., LEX nr 78370; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., sygn. akt V CKN 1273/00, nie publ., LEX nr 55515; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 07 sierpnia 2003 r., sygn. akt IV CKN 387/01, nie publ., LEX nr 141410).

Koszty wynajmu pojazdu zastępczego stanowią w świetle art. 361. § 1. k.c. normalne następstwo zdarzenia wywołującego szkodę. Otóż w świetle zasad doświadczenia życiowego nie budziło wątpliwości, że w obecnych realiach samochód stał się powszechnie uznawany za zwyczajny środek transportu służący do zaspokajania przeciętnych potrzeb życiowych i nie wymagało to szczególnego dowodzenia.

Nie ulegało więc wątpliwości, że koszty poniesione za wynajem pojazdu zastępczego podlegały indemnizacji w niniejszej sprawie, jak bowiem zwrócił uwagę Sąd Najwyższy służą one ograniczeniu negatywnych następstw majątkowych po stronie poszkodowanych polegającej na utracie możliwości korzystania z rzeczy stanowiącego atrybut prawa własności. Zaznaczył jednocześnie Sąd Najwyższy, że żądana refundacja tych kosztów nie jest uzależniona od możliwości korzystania z transportu zbiorowego (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., sygn. akt III CZP 5/11, nie publ., LEX nr 1011468; vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., sygn. akt III CZP 76/13, LEX nr 1392609).

Należało zatem jedynie zweryfikować zasadność żądania odszkodowania. Kierując się treścią art. 363. § 2. k.c. uznał sąd, że nie było podstaw do tego, aby wyłączyć możliwość ustalenia wysokości odszkodowania według wartości wskazanej na fakturze VAT wystawionej przez U. K.. Pozbawienie możliwości korzystania z rzeczy, w tym z pojazdu oraz wydatki związane

z pozbawieniem możliwości korzystania z rzeczy w tym z pojazdu zawsze stanowią szczególnie przypadek szkody majątkowej, zwłaszcza wówczas, gdy zaspokaja ona potrzeby, które mogą być zaspokojone zastępczo w drodze odpłatnego skorzystania z cudzej usługi lub najmu cudzej rzeczy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 08 września 2004 r., sygn. akt IV CK 672/03, nie publ., LEX nr 146324; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2002 r., sygn. akt V CKN 1397/00, nie publ., LEX nr 77057). Nie było przy tym w rozstrzyganym przypadku żadnych przeszkód do tego, aby wysokość tej szkody miała zostać ustalona przy przyjęciu za podstawę stawki czynszu najmu innej stawki aniżeli wskazana przez strony umowy najmu pojazdu zastępczego w samej umowie jak i w wystawionej w wyniku wykonania umowy najmu fakturze VAT, skoro strona pozwana nie zdołała skutecznie zakwestionować stawki czynszu najmu wskazanej przez stronę powodową jako nieodpowiedniej dla rynku miasta Tarnowa. Wysokość tej szkody winna zatem zostać ustalona przy przyjęciu za podstawę stawki czynszu najmu przyjętej przez strony umowy najmu pojazdu zastępczego. Jak bowiem wynikało z judykatury Sądu Najwyższego „oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, jak podkreślał Sąd Najwyższy, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy” (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego już wyżej wyroku

z dnia 08 września 2004 r.). Oznaczało to w tym przypadku, że należało mieć na względzie fakt, iż strona pozwana nie zakwestionowała ani stawki czynszu najmu przyjętej przez strony umowy najmu pojazdu zastępczego, która została określona na kwotę 90 zł „netto”, jak i czasu trwania najmu pojazdu zastępczego.

Nie można zatem było zgodzić się z argumentacją strony pozwanej, że poszkodowany zdecydował się na wynajęcie samochodu w warunkach, które nie uzasadniały korzystania z takiego pojazdu a działanie poszkodowanego spowodowało zwiększenie kosztów najmu z winy samego poszkodowanego. Argument strony pozwanej, że poszkodowany winien dołożyć należytej staranności przy monitorowaniu naprawy swojego pojazdu, bowiem od racjonalnie działającego poszkodowanego należy wymagać, aby dbał o interesy drugiej strony w sposób identyczny jak o swoje własne i powinien mieć obowiązek optymalizowania swoich wydatków poprzez poszukiwanie zakładu oferującego wynajem pojazdów za optymalną cenę, nie mógł zostać uwzględniony. W tym zakresie należy podzielić pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy, iż poszkodowanemu przysługuje wybór odpowiedniego warsztatu naprawczego, któremu powierzy on dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu. W praktyce będą to zazwyczaj autoryzowane warsztaty naprawcze związane z określoną marką samochodu i prowadzące obsługę serwisową pojazdu. Wybierając takie warsztaty, poszkodowany może się kierować m.in. ich fachowością, rzetelnością technicznej obsługi i poziomem prac naprawczych oraz określonymi niekiedy profitami połączonymi ze stałą obsługą serwisową (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2003 r., sygn. akt III CZP 32/03, publ. OSNIC 2004 r., nr 4, poz. 51, s. 5).

Nadto należało zauważyć, że odszkodowanie z tytułu uszkodzenia samochodu marki T. (...) zostało przyznane poszkodowanemu dopiero

w piśmie z dnia 16 maja 2014 r., a zostało faktycznie wypłacone w dniu 22 maja 2014 r. zatem już po dniu, do którego obowiązywała umowa pojazdu zastępczego. Samochód zastępczy został bowiem zwrócony przez poprzednika prawnego powódki U. K. już w dniu 26 maja 2014 r. a zatem 4 dni po dokonaniu wypłaty odszkodowania. Nie można zatem

było zgodzić się z argumentacją strony pozwanej, że działanie pokrzywdzonego spowodowało zwiększenie kosztów najmu z winy samego poszkodowanego.

Kierując się treścią art. 363. § 2. k.c. uznał sąd, że nie było podstaw do tego, aby dokonać ustalenia wysokości odszkodowania według czasu krótszego, aniżeli wynikało to z treści odpisu faktury VAT, tj. za czas używania samochodu przez okres krótszy aniżeli 23 dni. Strona pozwana nie wskazała na tę okoliczność żadnego środka dowodowego.

Strona pozwana nie wykazała i nie przedstawiła żadnych środków dowodowych, które pozwalałyby przyjąć, że nabycie innego samochodu w miejsce uszkodzonego pojazdu, mogło nastąpić jeszcze przed wypłatą odszkodowania poszkodowanemu, a tym samym, że uzasadnione byłyby koszty czynszu najmu za czas krótszy aniżeli 23 dni. Żądanie zasądzenia kwoty czynszu najmu za czas 23 dni w wysokości po 110,70 zł „brutto” należało tym samym uznać za zasadne i znajdujące podstawę w szczególności w przepisie art. 361. § 1. k.c.

w zw. z art. 805. § 1. k.c. i art. 822. § 1. k.c. Dlatego też uznał sąd, że nie było podstaw do tego, aby kwestionować ustalenie wysokości odszkodowania jako iloczynu liczby dni oraz wartości stawki czynszu najmu wskazanej przez powódkę w fakturze VAT przy uwzględnieniu treści odpisu umowy najmu pojazdu zastępczego a obejmującej kwotę naliczoną tytułem czynszu najmu pojazdu zastępczego.

Wobec zaniechania przedłożenia przez stronę pozwaną dowodów, które umożliwiłyby ustalenie, że nabycie innego w miejsce uszkodzonego pojazdu winno i mogłoby nastąpić w czasie krótszym, przyjąć należało, że zaniechanie to uniemożliwiło przyjęcie stanowiska strony pozwanej, że nieuzasadniony pozostawał czas najmu pojazdu zastępczego. Przeciwno takiemu stanowisku przemawiała także treść zeznań świadka E. Ź. (2), z których wynikało niezbicie, że nie mogło być mowy, aby po stronie poszkodowanego doszło do zbędnej zwłoki w procesie nabycia w miejsce uszkodzonego pojazdu innego samochodu. Dlatego też uznał sąd, że nie było podstaw do tego, aby kwestionować ustalenie wysokości odszkodowania jako iloczynu liczby dni oraz wartości stawki czynszu najmu wskazanej przez strony umowy najmu pojazdu zastępczego przy uwzględnieniu treści odpisu umowy najmu pojazdu zastępczego.

Kwota 2.546,10 zł jako równowartość czynszu najmu pojazdu zastępczego (23 dni) w związku z usuwaniem szkody w samochodzie poprzednika prawnego powódki została zatem ustalona w oparciu o umowę najmu pojazdu zastępczego i fakturę VAT wystawioną w związku z wykonaniem usługi w postaci udostępnienia pojazdu zastępczego.

Dodatkowym argumentem za obowiązkiem wypłacenia przez ubezpieczyciela odszkodowania w pełnej wysokości, tj. bez potrącania jakichkolwiek części z kosztów najmu pojazdu zastępczego używanego przez poszkodowanego przez czas pozbawienia go możliwości korzystania z jego własnego uszkodzonego samochodu było to, że „wysokość sumy, która wypłacona ma być przez zakład ubezpieczeń ustalana jest poprzez odwołanie się do zakresu obowiązku odszkodowawczego obciążającego ubezpieczonego. Zakład ubezpieczeń wypłaca więc świadczenie pieniężne, które ustalane jest zasadniczo według reguł rządzących ogólnym prawem odszkodowawczym, nie zaś prawem ubezpieczeniowym. (...) Wszelkie elementy determinujące odpowiedzialność cywilną ubezpieczającego (ubezpieczonego) określają również świadczenie zakładu ubezpieczeń” (tak E. Orlicki, System Prawa Prywatnego, „Prawo zobowiązań – część szczegółowa”, pod red. J. Panowicz – Lipskiej, tom 8, C.H. Beck, Instytut Nauk Prawnych PAN, Warszawa 2004 r., s. 724, nb 299 – 300).

Zasądzona kwota stanowiła zatem sumę iloczynu dziennej stawki czynszu określonej przez strony umowy najmu na poziomie 110,70 zł „brutto” i liczbą 23 dni ($23 \times 110,70 = 2.546,10$).

Odnosnie rozstrzygnięcia o żądaniu odsetek stwierdzić należało, że zobowiązanie, źródłem którego pozostaje zdarzenie wywołujące szkodę w pojeździe, pozostawało zobowiązaniem terminowym, tj. takim którego termin spełnienia świadczenia był oznaczony i wynikał z ustawy (art. 817. § 1. k.c. oraz art. 14. ust. 1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Oznaczało to, że odsetki od świadczenia pieniężnego, którego zapłata miała nastąpić z tytułu odszkodowania, przysługiwały najpóźniej od 30 dnia licząc od dnia następnego po złożeniu zawiadomienia o szkodzie. Strona pozwana wiedziała o szkodzie już w dniu 24 czerwca 2014 r., co wynikało z treści skanu faktury VAT numer (...) zapisanego na nośniku CD a zalegającego w aktach sprawy, na której to widniała prezentata pozwanego towarzystwa ubezpieczeń

z datą 24 czerwiec 2014 r. i z datą 25 czerwiec 2014 r. (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 09 czerwca 1995 r., sygn. akt III CZP 69/95, publ. OSNC 1995 r., nr 10, poz. 144, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., sygn. akt V CKN 1331/00, nie publ., LEX nr 75294). Oznaczało to, że odsetki od świadczenia pieniężnego, którego zapłata miała nastąpić z tytułu wystawionej przez powódkę faktury VAT, przysługiwały po upływie 30 dni od dnia wpływu przedmiotowej faktury do pozwanego towarzystwa ubezpieczeń czyli od dnia 25 lipca 2014 r.

Mając przy tym na uwadze żądanie pozwu zasądzenia odsetek od dnia 25 czerwca 2014 r., a zatem od dnia przypadającego jeszcze przed dniem, w którym strona pozwana otrzymała fakturę VAT wystawioną w związku z zawarciem i wykonaniem umowy najmu pojazdu zastępczego, należało uznać je za bezzasadne w zakresie, w jakim poprzedzało dzień 25 lipca 2014 r. Sąd zasądził zatem odsetki od dnia przypadającego po upływie 30 dni od dnia powzięcia przez (...) spółkę akcyjną wiedzy o kosztach powstałych w związku z wynajmem pojazdu zastępczego, tj. od dnia 25 lipca 2014 r. do dnia zapłaty włącznie.

Źródłem roszczenia odsetkowego zgodnie z hipotezą art. 359. § 1. k.c. pozostają czynność prawna, ustawa, orzeczenie sądu jak i decyzja właściwego organu, przy czym o ile wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe (art. 359. § 2. k.c.).

Ustawowym źródłem powstania wierzytelności z tytułu zapłaty odsetek za opóźnienie pozostawał powołany wyżej przepis art. 481. § 1. k.c. Z kolei przepis art. 481. § 1. zd. II. k.c. wskazywał na wysokość odsetek z tytułu opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego, które w takiej sytuacji należały się w wysokości ustawowej.

Ustawowe źródło powstania wierzytelności z tytułu zapłaty odsetek za opóźnienie począwszy od dnia 01 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty znajdowało

z kolei oparcie w art. 481. § 2. i § 2⁴. k.c. choć do dnia 31 grudnia 2015 r. zgodnie z brzmieniem art. 56. ustawy z dnia 09 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015 r., poz. 1830) do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosować należało się przepisy dotychczasowe.

Z uwagi na to, że sąd uwzględnił żądanie pozwu niemal w całości oddalając je jedynie w niewielkim zakresie dotyczącym odsetek ustawowych, zdecydował – postępując w myśl dyrektywy odpowiedzialności za wynik procesu i zasady zwrotu kosztów niezbędnych i celowych – obciążyć całością kosztów postępowania stroną pozwaną wkładając na nią obowiązek zwrotu na rzecz powódki kosztów postępowania przez nią poniesionych.

Na koszty procesu, które w sumie wyniosły 1.362,00 zł składały się opłata od pozwu w postępowaniu upominawczym w kwocie 128,00 zł (pokwitowanie wpłaty na okładce akt, k. 7), wynagrodzenie zawodowych pełnomocników powódki i strony pozwanej obliczone według stawki minimalnej od wartości przedmiotu sprawy, tj. w kwotach po 600,00 zł oraz dwie kwoty po 17,00 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej uiszczonej od odpisów dokumentów stwierdzających ustanowienie pełnomocników procesowych powódki i strony pozwanej (k. 5 – 6, k. 20 – 21).

Powstania innych kosztów postępowania żadna ze stron nie wykazała i nie żądała ich zwrotu.

Sąd postanowił obciążyć stroną pozwaną całością kosztów procesu w łącznej kwocie 1.362,00 zł związanymi z wniesieniem pozwu w postępowaniu upominawczym przez zawodowego pełnomocnika a także zasądzić od (...) spółki akcyjnej na rzecz U. K. kwotę odpowiadającą kosztom poniesionym przez powódkę. Koszty postępowania zasądzone na rzecz powódki w postaci sumy 745,00 zł obejmowały zatem koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu w kwocie 128,00 zł jak i koszty związane z zastępstwem procesowym przez zawodowego pełnomocnika, tj. koszty wynagrodzenia (600,00 zł) oraz opłaty skarbowej uiszczonej od odpisu dokumentu pełnomocnictwa (17,00 zł).

Jednocześnie kwota 1.362,00 zł wskazana wyżej wyrażała całość kosztów procesu na zasadzie unifikacji i koncentracji rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania powinno bowiem zna-

leżć wyraz w orzeczeniu kończącym postępowanie i dotyczyć co do zasady wszystkich kosztów powstałych w związku z prowadzonym postępowaniem cywilnym. Wynikało to wprost z zasady unifikacji i zasady koncentracji kosztów postępowania wyrażonej w art. 108. § 1. k.p.c.

Wyżej wskazane względy zdecydowały o tym, że orzeczono jak w sentencji na podstawie 805. § 1. i § 2. pkt 1) k.c. i art. 822. § 1., § 2. i § 4. k.c. oraz art. 34. ust. 1., art. 19. ust. 1. i art. 35. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w zw. z art. 509. k.c. oraz art. 510. k.c. jak i art. 436. § 1. k.c. i art. 435. § 1. k.c. oraz art. 361. k.c. i art. 363. k.c. a także w oparciu o pozostałe wskazane w treści uzasadnienia przepisy.

Rozstrzygnięcie o odsetkach od kwoty dochodzonej pozwem znajdowało oparcie w brzmieniu art. 481. § 1. k.c. i art. 481. § 2. zd. I. k.c. oraz art. 817. § 1. k.c. jak i art. 14. ust. 1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych a w zakresie, w jakim odsetki zostały zasądzone począwszy od dnia 01 stycznia 2016 r. w oparciu o art. 481. § 2. i § 2⁽⁴⁾. k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2016 r.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98. § 1. i § 3. k.p.c. w zw. z art. 99. k.p.c. i art. 108. § 1. k.p.c. oraz art. 109. § 1. k.p.c. jak i na podstawie art. 13. ust. 1. i 18. ust. 1. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 z późn. zm.) oraz w oparciu o § 6. pkt 3) w zw. z § 2. ust. 2. zd. I. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.) w zw. z § 21. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015, poz. 1804) a także art. 1. ust. 1. pkt 2) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 783 z późn. zm.).

SSR Michał Bień

Tarnów, dnia 31 maja 2016 r.